

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

S prilogo „Domoljub“.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 10. marca 1904.

Štev. 10.

Opomin naročnikom!

Dasi smo nastopili že tretji mesec, je še mnogo naročnikov z naročnino na dolgu. Ker so stroški za list veliki, a se na drugi strani trudimo, da kolikor mogoče vsestransko, tudi s prilogo, ustrezemo svojim naročnikom in bralcem, zato nujno prosimo, da tudi naročniki storé svojo dolžnost ter čim preje določijo svojo naročnino.

Kdor bi naročnine do 15. t. m. ne vposlal, ali dotlej svojih stvari ne spravil v red, bi bili neljubo prisiljeni, mu ustaviti list.

Upravništvo „Mira“-a.

Sovražnik je v deželi!

Ali res, — smo se nehoté vprašali, ko smo tak napis brali v sredo dné 2. marca v „Fr. Stimmen“. Mora biti, ker znano je, da Dobernikov list nikoli ne — laže! Vprašati smo morali torej le, kateri in odkod. No, videli smo kmalu, da ne gre ne za Japonca, še manj za Rusa, marveč samo za — ljubljansko kreditno banko, oziroma njeno celovško podružnico. Ta gospodom Dobernik, Lakner itd. itd. še vedno ne dá spat. In ker je prejšnji papirnati napadi niso uničili, ker se v kljub jeznemu nasprotstvu nemško-nacionalne klike dobro razvija, treba začeti znova s hujskanjem, in to stori Dobernik-Laknerjev list v polni meri v članku z zgoraj navedenim naslovom.

V štev. 7. smo na vprašanje: Kdo hujska? mogli odgovoriti s prav klasičnim citatom iz „Fr. Stimmen“, ki so kar naravnost in na nesramen način hujskale zoper zadnjo slovensko veselico v Celovcu. Istemu namenu kakor takrat navedena novica je imel služiti in je služil tudi danes omenjeni članek: izzivati k napadam zoper nasprotnikom neljubo slovensko podjetje.

V posameznosti članka, ki je v enem oziru tudi pohvala kreditne banke, se ne bodemo spuščali. Omenjamo samo, da so neznani lopovi po izidu ovega članka razbili najprej veliko tablo s slovenskim, potem tudi isto tablo z nemškim napisom. Prej že so bili neznani nemški uzmoviči **ukradli** tretjo manjšo tablo in z blatom ometali lepo Wurschitz-ovo novo hišo, v kateri je kreditna banka nastanjena! S temi svojimi junaškimi čini so napravili škode nad 400 kron.

Kaj ne, to so čedne varnostne razmere v našem slavem Celovcu! Kdo je za take nasilne izgrede odgovoren, o tem po označeni pisavi nemških listov ni več dvomiti! Oni so odgovorni za izbruhe nemško-nacionalnega sovraštva do vsega, kar se imenuje in je slovensko!

Grda hinavščina nasprotnikov se vidi tudi v sledečem. V sredo so „Fr. Stimmen“ na omenjeni drzni način hujskale zoper kreditno banko. Koj na to so neznani tolovaji s silo razdrobili table. V petek je uradni list prinesel kratko poročilo o dogodku, katerega pa niti z besedico ni grajal. V soboto pa „Fr. Stimmen“ ponatisnejo poročilce uradnega lista, kakor bi častni uredniki nečastnega lista sami ne bili izvedeli, kak uspeh je imelo njihovo hujskanje v sredo! Gotovo so ponatisnili one vrste z zadovoljnim nasmehom, da so nemški hujskači za svoje izzivanje našli tako poslušnih učencev!

Ta članek smo spisali, da obvestimo svoje čitatelje o teh najnovejših činih celovških lopovov. Najraje bi o tem molčali, ker nas je sram, baviti se s takimi lumparijami, ki ne delajo nobene časti niti mestu samemu in tudi ne njega prebivalcem, še manj pa naši slavni policiji, ki nikoli nič ne vidi in takih lumpov tudi nikoli ne zasači, makari če bi podirali Slovence hiše kar pri belem dnevu. Pa saj ne smejo drugače postopati. Oni so ja pri nastopu svoje odgovornosti polne službe morali pri-

seči, da so in ostanejo dobri Nemci ter so zavezani kot taki varovati v prvi vrsti nemški značaj celovškega mesta, potem šele skrbeti za varnost in imetje njega prebivalstva. In tako ino mesto hoče biti „gemütlich“? V takem mestu naj se tujec čuti domačega? Da vas le sram ni, kaj tacega v svojih listih zapisati, ko sami vedno in pri vsaki priliki ščujete v taistih proti mirnim someščanom slovenske národnosti in proti Slovanom sploh. Sadovi vašega odurnega postopanja pa se vedno pokažejo kar čez noč, in žalibog, ni ga človeka, ki bi nas varoval pred takimi grdimi tolovajskimi napadi. Dobri smo jedino le še za davke plačevati, drugih pravic pa nimamo nobenih. Zato boče skrajni čas, da se osiguramo na vse strani, da se postavimo na svoje lastne noge. Sedaj se Slovence v Celovcu, razun v trgovinah, ko denar prinaša, nikjer drugod ne pozna in ne trpi. Ni varen ne v gostilni in ne v kavarni, posebno ako se poslužuje svojega materne jezika. Kakor zabodeni voli v mesnicah zijajo mu nemški nestrpneži v obraz, ako začujejo, da se posebno kdo izmed izobražencev poslužuje slovenskega jezika bodisi na ulici ali v javnem lokalu. Kdor je imel kedaj priliko, malo pogledati v širni svet, se je prepričal, da se kaj takega more k večjemu najti še po razupitih nemških luknjah à la Beljak in Celje, drugod pa se vestno pazi, da se čuti res vsak tujec domačega, in četudi pride na poset le za kratek čas. Pojte se torej Celovčani dostojnosti učiti v druga mesta, nam pa s svojimi tolovajstvi prizanašajte, in če nas pred vašimi surovimi napadi ne bodo ščitila v to poklicana oblastva, vedeli se bomo sami braniti na način, kakor je to storil nedavno neki nemški tujec-popotnik, ki je nastopil kot škof in krepko obirmal nekega gospoda, ki je bil te dobrote že večkrat deležen in jo je tudi to pot pošteno zaslužil. Mi ne izzivamo nikjer; zahtevamo pa, da se nam naše naravne pravice ne kratijo od nikogar.

Naše ljudske šole.

Srečno svojo pot hoditi ima mladino dobra šola učiti.
A. M. Slomšek.

I.

Jasnosti nam manjka žal le v premnogih rečeh; zato smo si v tolikem navskriž, kjer smo, ako bi se dobro dogovorili, enih misli. Pravega, resničnega spoznanja nedostaja današnjemu svetu v marsičem, zato toliko nasprotstva, zato toliko prepira tudi tam, kjer bi lahko bilo najboljši spoznanje, da ne rečem: najlepše bratsko prijateljstvo.

Vzemimo izmed množine prašanj, ki današnji razburjajo svet ter povzročajo toliko razpora med ljudmi, samo prašanja o šoli. Oglejmo si to prašanje v njegovih uzrokih in spoznali bomo, vsaj v kolikor to prašanje vznemirja ljudstvo, pride večinoma od tod, ker ima večina ljudi o šoli čisto napačne pojme in ker je le malo takih, ki bi prav in dobro spoznali, zakaj je šola, zakaj hodimo v šolo.

Boj za šolo je dandanes splošen in se bojuje skoraj povsod, kjer so šole. Gre se v tem boju v prvi vrsti za to, ali naj so šole verske ali pa brezverske. Pri nas Slovincih je boj za šolo še hujski, kakor drugod. To pa zavoljo tega, ker se mi vojskujemo za šole iz dveh uzrokov; pri nas se gre za versko in ob enem tudi za národno šolo, ali rekel bi rajše: Kakor stvar stoji sedaj, se naša šolska borba suče v prvi vrsti za národno in ob enem za versko šolo. O tej borbi za šolo trdim, da v kolikor se tiče ljudstva in v kolikor se bije med ljudstvom samim, prihaja in izvira od tod, ker premnogo ljudi prav ničesar ne vé o tem, zakaj imajo šolo in zakaj svoje otroke pošiljajo v šolo. Da bi ljudje enkrat spoznali in vedeli, kakšen namen imajo šole, da bi ljudje enkrat vedeli, čemu imajo šole in čemu vanje pošiljajo svoje otroke: potem bi tudi vedeli, kakšna šola je prava in najboljša in nikakor bi se ne potegovali za šolo, ki ni dobra, ki je celo še škodljiva. S tem pa bi

bila tudi končana ona vojska za šolo, v kateri se eni potegujejo za dobro in pravo šolo, drugi pa za šolo, ki je po njihovem, sevé napačnem mnenju tudi prava, v resnici pa slaba in ravno zato, ker slaba, tudi škodljiva šola.

To svojo trditev izrecno omejujem na naše ljudstvo, ker vem da je med bolj izobraženimi mnogo takih, ki pač poznajo namen šole in dobro vedó, kakšna mora šola biti, da svoj pravi namen lahkeje izvršuje, ki so pa kljub temu najzagriženejši nasprotniki prave, dobre šole. Nasprotstvo teh ljudi tedaj ne prihaja od nevednosti, ampak od politične zagriženosti. Taki ljudje so nasprotniki prave, dobre šole iz hudobije, iz sovraštva do drugih; oni zlorablajo šolo v škodo onim, katerim bi šola imela koristiti — in takih ljudi tudi ni mogoče pridobiti. Da take ljudi spravimo in prisilimo k miru, je edino sredstvo, da je osamimo. Pokazati je treba tem brezvestnežem, da so sami, da večina ljudstva ne mara za njihove hujskarije. Ko se bodejo čutili osamljene in zapuščene, bodejo obmolknili — če pa bi le še šuntali, bo njihovo šuntanje ostalo brez vpliva in brez škode.

Vse drugače je z našim dobrim ljudstvom. Naše ljudstvo je res dobro in hoče dobro — tudi pri šoli; a žal, da o šoli nima pravega pojma; žal, da ne vé razločevati pred dobro in slabo šolo in se vsled tega dostikrat odloči za slabo, utrakvistično šolo, med tem ko je v srcu in resnici za šolo s slovenskim učnim jezikom. O tem sem imel priloznost prepričati se letos, ko sem kot zastopnik krajnega šolskega sveta se udeležil popisovanja šolarjev za razdeljeno šolo v Št. Jakobu v Rožu. Ne samo eden, več jih je bilo, ki so na prašanje, ali hočejo svoje otroke dati v slovensko ali v utrakvistično šolo, v kateri se bo učilo nemški, zapisali svoje otroke v utrakvistično šolo. In ko je prišlo prašanje: ali hočete, da se vaši otroci tudi učijo tri ure na teden slovenski, so z nekako vnemo odgovorili: Kajpak da se morajo slovenski tudi učiti; to je ja prvo, da se slovenski učijo; slovenščina je naša materina beseda in je prva in te ne zavrzemo; seve se morajo učiti slovenski, najprej slovenski, potem pa tudi nemški. — Tako so govorili naši dobri ljudje in so menili, da so vpisali svoje otroke v isto šolo, v kateri se otroci poučujejo „pol slovensko in nemško“, kakor so hoteli, in v kateri se „materina beseda ne zametuje“. Reveži! Preslepila je je lažnjiva beseda „utrakvistiš“, zapeljalo je je ne dovolj jasno prašanje, zazapeljala je je nevednost, da so kljub najboljše volji glasovali za šolo, kateri so po vsem svojem mišljenju in v svojem srcu nasprotni.

Takim dobrohotnim ljudem odpreti oči ter jim pokazati, kaj je utrakvistična šola in kaj slovenska šola, ali bolje: kaj je šola s slovenskim učnim jezikom; te dobrohotne ljudi poučiti, katera je takšna šola, kakoršno si želijo in v kateri se slovenski jezik ne zametava, to je namen sledečih vrstic. Pokazati hočem, katera šola je boljša, ali takoimenovana utrakvistična šola ali pa ona s slovenskim učnim jezikom.

Namenil sem te vrstice najprej za Št. Jakob v Rožu. Tam je vsled ukaza deželnega šolskega sveta šola razdeljena na velikansko škodo domačinov — na ljubo tujcem in par domačim zaslepljencem. S prihodnjim šolskim letom se bodejo morali št.-Jakobski stariši odločiti ali za utrakvistično šolo ali pa za šolo s slovenskim učnim jezikom. Da se ne odločijo za nepravo šolo in da ne oškodujejo sebe in svojih otrok, je potrebno, da so na jasnem, da dobro

* Gotovo nekaj izvanrednega: popisovanje šolarjev v sredi šolskega leta! A kjer se gre za to, nas koroške Slovence prejkoprej pokončati, tam je vse nujno in ni nikakih zaprek. Komaj je ministerstvo odklonilo našo pritožbo proti razdelitvi šole, že je c. kr. deželni šolski svet v seji dné 1. februarja t. l. sklenil, naj se popisovanje otrok za razdeljeno šolo nemudoma izvrši — in naš g. okrajni šolski nadzornik, znani Moro, je dné 8. febr. t. l. dal krajnemu šolskemu svetu ukaz, naj popisovanje začne takoj že 9. februarja ter ga zvrši najslej v 10. dneh! Seve: „Vernehmung muss ihm werden, dem Drachenwurm, der wiederum wachsen will.“ — Ministerstvo pa je ta „napad na zmaja“ zabranilo ter brzobjavno ustavilo popisovanje šolarjev.

spoznajo pravo, dobro šolo ter se je oklenejo o pravem času. — Ker pa je šolsko prašanje za vse koroške Slovence zadeva najvažnejšega pomena, želim, da bi sledeče besede ne le št.-Jakobčanom, ampak vsem koroškim Slovincem pokazale za nas edino pravo šolo ter navdušile, da se za njo potegnejo takoj in z vsemi dovoljenimi sredstvi. Prava, dobra šola nas bo Slovence na Koroškem ohranila, če si jo pridobimo še o pravem času — in šola, slaba šola, nas bode ponemčila in pokončala, če se je prejkoprej ne iznebimo.

II.

O namenu ljudske šole.

Zakaj so ljudske šole in čemu hodijo otroci v šolo? Na to prašanje moral bi vedeti odgovor vsakdo, posebno pa še tisti, ki govori in sodi o šoli. Kdor niti tako daleč ni prišel, da bi vedel in spoznal, čemu plačuje šolske doklade in čemu je hodil v šolo in čemu hodijo v šolo tudi njegovi otroci, tak naj o šoli le kar molči; tak naj šole niti ne hvali in naj je tudi ne graja, ker njegova sodba je brez pomena in podobna sodbi slepčevi o rečeh, katere še nikoli videl ni. A to ni še vse: nič vedeti in molčati o šoli. Istina namreč, da se morajo stariši dostikrat sami odločiti, za to ali ono šolo, ta istina sili vestne stariše, da si prizadevajo spoznati dobro in boljšo šolo od slabe in manj vredne šole. Stariši so pred Bogom odgovorni za svoje otroke in so radi tega, vsaj kolikor je šola v njihovih rokah, odgovorni tudi za to, da svojim otrokom oskrbijo le najboljšo šolo. Da pa jim je mogoče spoznati najboljšo šolo, morajo pred vsem spoznati in vedeti, čemu so šole in čemu pošiljajo otroke v šolo! Kakor mora tisti, ki zida hišo, vedeti, čemu jo bode rabil, ali za stanovanje, ali za prodajalnico, ali za gostilno itd., da si jo sezida takšno, kakoršna potrebuje, tako morajo tudi stariši, ki svojim otrokom zbirajo šolo, vedeti, kaj vse hočejo od šole svojim otrokom pridobiti, da si izberejo, oziroma oskrbijo takšno šolo, ki otrokom res daje to, česar od nje pričakujejo.

Pred vsem moramo tedaj vedeti, čemu je šola; kakšen namen ima ljudska šola? Na to prašanje najdemo pri raznih šolnikih različne odgovore. Meni med vsemi najbolj ugaja oni blagega škofa slovenskega, Antona Martina Slomšeka, ki se glasi: „Potnik je človek na svetu, in srečno svojo pot hoditi ima mladina dobra šola učiti, dobra šola za življenje.“

Vsak potnik nekam potuje. Potnik sedaj ni še na stalnem mestu, ni še na svojem domu, ampak je še na potu proti domovini. Potovanje njegovo je srečno, če se mu medpotoma godi dobro, če je oskrbljen z vsem, kar potrebuje — in če se mu medpotoma ne pripeti nikaka nesreča, tako da končno dojde tja, kamor je namenjen.

Človek je na zemlji tudi potnik; zemlja ni njegova domovina, marveč ona je le kraj, po katerem človek hodi proti domu — v nebesa. Da se človek na tem potovanju obvaruje nesreče tako, da končno dospe v svojo pravo domovino; to mora človeka že kot otroka naučiti šola. Z drugimi besedami: šola mora človeka narediti takšnega, da more tukaj na zemlji srečno živeti in srečno priti v nebesa.

Prašanje je sedaj: Kakšen pa mora človek biti in kaj vse potrebuje, da mora tukaj na zemlji srečno živeti in priti v nebesa?

V prvi vrsti potrebuje zdravih udov. Teh mu sevé ne more dati šola; tudi si jih človek sam ne more poskrbeti: dar božje dobrotljivosti so in v božjih rokah; zato mora človek vsak dan Boga prositi za zdravje in se mu zahvaljevati, da ga je obvaroval nesreče in ga ohranil zdravega. Le v toliko more šola z dobrim poukom pomagati že tukaj, da otroka uči varovati se vsega, kar je zdravju kvarljivo: varovati se prehlajenja, nezmerčnosti v jedi in pijači in drugih napak.

Dalje je k srečnemu življenju potreben vsakdanji kruh. Revež je in trpin oni, ki nima vsakdanjega kruha ali komur primanjkuje — in tem večji nesrečnež, če ne strada le sam, ampak celo z družino.

Večina ljudi si vsakdanji kruh služi z delom svojih rok bodisi na polji kot kmetovalci in posli, bodisi kot rokodelci ali pa kot delavci na kmetih ali po tovarnah. Da si vsi ti služijo vsakdanji kruh, je potrebno, da pošel, da delo ali rokodelstva, s katerim si ga služijo, tudi razumejo in da vejo in znajo si svoj zaslužek zboljšati, svoje rokodelstvo spopolniti. Tudi tukaj se na prvi hip doždeva, da šola ne pride toliko v poštev, kajti raznih rokodelstev in poslov pač ljudska šola ne more učiti. Kdor hoče biti n. pr. kmetovalec, se mora kmetijstva učiti od starišev ali pa v kmetijski šoli; kdor hoče biti krojač, se mora krojaštva naučiti pri krojaškem mojstru itd. To je res. Ravno tako res je pa tudi, da se otroci marsikaj za svoj poznejši stan naučijo že v šoli; fantje cepiti drevesa, de-

kleta šivati in drugo. Tem pametneje pa je šola uravnana, tem bolj se ozira na poznejše življenje šolarjev in temveč koristi. A hudo brez tega je in mora šola biti učilnica za življenje s tem, da šolarje uči tistih znanosti, katere več ali manj potrebuje vsak človek.

Da me bolj in lažje razumete, poglejmo posamezne predmete šolskega pouka. Kaj ne: šolarji se učijo brati in pisati in računati, v naših šolah tudi nemškega jezika; učijo se spoznavati naravo: zemljo, rastline in živali na zemlji; domovino svojo se učijo spoznavati: vasi in mesta v njej, hribe in doline, reke in jezera in morje. Že prej sem omenil, da se v dobrih šolah fantje marsikaj učijo o kmetijstvu, dekleta pa šivati, plesti in drugo. Kdo pač bi trdil, da vse te reči so nepotrebne za življenje? Nasprotno mora vsak priznati, da je celo dobro človeku in koristno, kar se je naučil v šoli. Res je sicer, a neobhodno potrebno vse to ni — to je: človek tudi živi in se tudi spravi naprej, čeravno ne bi znal pisati, brati in računati; a istina je, da se tistemu, ki ne zna pisati in brati in računati, naravno godi veliko težje, kakor onemu, ki vse to zna. Saj tudi potnik pride naprej in more potovati iz ene dežele v drugo, četudi nima seboj nobenega denarja; suhega kruha si lahko izprosi, nekaj si lahko tu in tam prisluži; vode si lahko dobi iz vsakega studenca ali potoka. Da pa tako potovanje ni prijetno, spozna vsak, četudi ga ni skusil.

Dobro je tedaj in koristno, kar se šolarji učijo v šoli, in tem pridnejši kot je šolar, temveč ko se nauči, tembolje za njega, tem lahkeje bode potoval skozi življenje. Vendar še to ni vse: znanje, naj je še tako veliko in obilno, še nikakor ne zadostuje, da „človek srečno hodi svojo pot“ skozi življenje. Priča temu je toliko in toliko ljudi, ki so učeni, ki veliko znajo — a srečni niso; nasprotno: bolj nesrečni so in veliko večji reveži, kakor marsikateri človek, ki ne zna ne pisati ne brati. Od kod pa to? Od tod, ker k srečnemu življenju je potrebno še dobro srce!

(Dalje sledi.)

Nov udarec Poljakom na Pruskem.

Prusaki in za njimi drugi Nemci kaj radi trdijo, da se bojijo samo Boga, a sicer nikogar na svetu. Istina pa je, da imajo velik strah tudi pred Slovani. To kaže med drugim silno nastopanje pruske vlade zoper Poljake. Zadnji čas jim je vlada prizadela nov udarec.

V poljskih mestih obstoje že več desetletij zadrug, po največ posojilnice, ki so pri svojih članih gledale v prvi vrsti na njih kreditne razmere in se niso za politične zadeve nikdar brigale. V vseh teh poljskih mestih ustanovile so se pa tudi nemške zadrug, ki so se odkrito imenovali „nemške zadrug“. S kakega namena, da so se ustanovile nemške zadrug, izdal je pri ustanovitvi „Zveze nemških gospodarskih zadrug na Poznanskem“ sam Schultze-Delitzsch, ki se je takrat hudo vnemal za nemštvo ter pozival nemške zadrug, naj pospešujejo nemštvo na Poznanskem. Vkljub temu so poljske posojilnice dobro prospedale.

Sedaj jim je pa pruska vlada prizadela nov udarec; prusko ministerstvo za pokrajino Poznansko ukazalo je uradnikom vseh oblastij, da morajo izstopiti iz poljskih zadrug in vzdigniti iz poljskih posojilnic ves svoj naloženi denar.

Poljsko zadružništvo je na ta ukaz pruske vlade odgovorilo in sicer je načelnik poljske „Zveze gospodarskih zadrug na Poznanskem in zapadnem Pruskem“, Msgr. Wawrzyniak, vsem poljskim zadrugam poslal sledečo okrožnico: „Vsled odredbe pristojne oblasti morajo uradniki izstopiti iz naših zadrug in svoje v naših zavodih naložene denarje vzdigniti. V imenu vseh zadrug izjavljam, da naše zadrug niso dale oblasti prav nobenega povoda za tako odredbo. Naše zadrug so se ravnale vsikdar po določilih zadružnega prava in niso delale nikake izjeme med svojimi člani z ozirom na njih vero, narodnost ali politično prepričanje. In tako bomo postopali tudi v bodoče. One zadrug, ki so po izstopu uradnikov in izplačilu njihovih vlog prizadete in vsled tega tožijo čez brezobzirnost vlade, koja je še pred kratkim od nas zahtevala, naj imamo za člane tudi Nemce, svarim in opominjam, naj se nikar ne dajo zapeljati, da bi zapustile edino pravo pot in pravično stališče ter naj tudi zanaprej opravljajo svoje posle brez ozira na narodnost. Vsled navedene odredbe vzdignjene vloge našim zadrugam ne prizadenejo kake posebne škode in ne bomo vsled tega primorani, da bi odpovedali našim članom posojila, in če so tudi Nemci, ki kot neuradniki morejo in hočejo tudi zanaprej v naših zadrugah ostati — ter bi jim s tem otežili ali uničili existenco. Nikar se naj ne loti misel na maščevanje, ker taka misel je paganska.“

To je jako miren in stvaren, a ob enem samozavesten in plemenit odgovor, ki ga je dalo poljsko zadružništvo na Pruskem. In mi pristavljamo: Poljsko zadružništvo na Pruskem naj se tudi v bodoče razvija in prospera.

Vojska med Rusi in Japonci.

Zadnjič smo poročali o bitki pred Port Arturjem dne 24. febr. Dne 25. febr. so se napadi od japonske strani ponovili in admiral Aleksejev je o njih cesarju poročal tako-le: „Port-Artur, 25. febr. Po luninem zatonu je odbila naša oklopnjača „Rjetvizan“ ponovno napade sovražnih torpedovk, od katerih ste bili dve, kakor se misli, na prostem morju uničeni. Naše torpedovke pod poveljem kapitena Matuseviča in princa Lievena so zadele samo sovražne torpedovke, katere so zasledovale, večjih vojnih ladij pa niso opazili. 25. zjutraj so bili razposlani križarji „Bajan“, „Diana“, „Askold“ in „Novik“, da bi zabranili japonskim križarjem preganjati oddelek vračajočih se torpedovk. Štirje japonski križarji so prestigli našo torpedovko, ki se je morala umakniti v bližnji zaliv, kamor so nanjo streljali iz precejšnje daljave, vendar ni bil nihče ubit in ranjen. Ko je zagledalo japonsko ladijevje naše križarje, se je bližalo trdnjavam, katere so skupno z ladijevjem odgovarjale na sovražnikovo streljanje. — Naši križarji so se povrnili za torpedovkami v luko. Večina sovražnih strelcev ni zadela cilja. Ranjen je bil samo en mornar. Japonsko ladijevje je šlo takrat 17 velikih ladij in 8 torpedovk, medtem ko se je udeležilo večerajšnje oblege Port-Arturja 12 torpedovk.“

Dopisi.

Vrba. (Razno.) Tukajšnje občinsko predstojništvo bo s pomočjo „Südmarke“ ustanovilo nemško knjižnico, katero bo vodil nadučitelj Janc. Da ima „Südmarka“ svoje prste vmes, kaže, v kakem duhu je osnovano novo podjetje. — Za načelnika požarne brambe je bil zopet g. Kojnc izvoljen.

Rožek. Pač moramo obžalovati, da so po raznih, in sicer ne samo nemških občinah, ustanovili „Südmarko“. Ustanovili so jo tudi v Rožeku. Zdaj je trgovec Anton Bernold kupil in prodaja frankfurtarske svinčnike za rumeno, rdečo in črno barvo ter z napisom „Heil Deutsch-Oesterreich Nr. 2. Slovenski stariši in mladina, zahtevajte po slovenskih trgovinah slovenskih svinčnikov in kavo družbe sv. Cirila in Metoda, in slovenski fantje, ki svoj slovenski materni jezik spoštujete, ne kupujte takih nemških reči. Nosite svoj denar slovenskim in ne nemškim trgovcem. Kamor zahajate v gostilne, vzemite le vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda in ne drugih. Ostanite trdni in vaše geslo bodi: Slovenci, ne udajmo se!

Borle. (Izseljevanje.) Tudi v naših krajih se je pričelo izseljevanje. Iz naše fare je nedavno temu odpotovalo 12 oseb, 7 odraslih in 5 otrok. Povod je dala neka žena, ki ima moža v Ameriki. Ta ji je poslal 1000 kron in izrazil željo, da pride za njim. To je nagnilo druge, da so šli z njo. Ali v svojo srečo? — Iz Blač jih je šlo 11. Potovali so preko Inomosta v Antverpen in od tam čez „veliko lužo“.

Brdo ob Zili. (Občni zbor izobraževalnega društva. — „Südmarka.“) Nedeljo dne 28. februarja vršil se je občni zbor našega slovenskega izobraževalnega društva. Predsednik g. Fr. Grafenauer sicer ni bil navzoč, ker je bil po drugih shodih zadržan, občni zbor pa se je moral vendar vršiti, ker je bil po društvenih pravilih zdaj že zadnji čas za to. Društven tajnik razložil je pred vsem namen društva, kakor ga je določil drugi katoliški shod v Ljubljani, ter je na to pokazal delovanje društva v preteklem letu. Ker je bilo v tem letu izredno veliko udov navadno na planini ali pa po drugih krajih okrog po delu, tako se je delovanje tega društva omejilo bolj na branje in izposojevanje bukev in časopisov. Udov je bilo 60. Gospod kaplan Baumann pokazal je na to v jedernatem govoru, da katoliška duhovščina ni nasprotna ljudstvu, kajti kamorkoli naj pride že katoliški duhovnik, tako on ni nasproten dotičnemu ljudstvu, ampak on postavi vse svoje moči v častni in večni blagor njegov. Društven tajnik je z ozirom na ravno začeto Rusko-Japonsko vojsko v kratkem govoru še razložil lego, velikost in ljudske razmere na Ruskem in Japonskem kakor tudi vzroke, ki so privedli do te vojske. Obljubil je tudi, da se napravi med letom, ako kaj posebnega vmes ne pride, še kaj več poučnih, oziroma zabavnih govorov, da se tako društven namen vedno bolj doseže. — Zadnjič je poročal „Mir“, da je darovala tukajšnja občina „Südmarki“ 60 K. Kolikor mi je znano, ta denar ne pride od občine same, ampak je brzkone le čisti dobiček v „Miru“ že omenjenega „Südmarkinega“ plesnega venčka. Sicer bi pa bilo še bolj kakor pametno, ako bi ob-

čina kot taka „Südmarki“ kaj darovala, ko ji je vendar pri tukajšnji šoli 1000 kron ali pa še več dolžna. Dolžniku se mora pred vsem dolg plačati, potem se mu zamore na pošten način še kaj darovati. Da bi pa bila tukajšnja šola zadnje leto ali zadnja tri leta od „Südmarke“ kaj sprejela, to tudi ni res, to se je zgodilo še prej, ko je bil, kakor zdaj zopet, nemškutarsk krajni šolski svet na krmilu. Da so pa tudi zadnje leto šteli Brdo med od „Südmarke“ podpirane kraje, to so storili kakor tudi pri več drugih krajih gotovo zavolj tega, da bi se mislilo, da so njene podpore večji in da bi tako tem več ljudij k „Südmarki“ pristopilo.

Globasnica. (Župana še nimamo!) Kakor je znano, smo pri nas liberalce že pred dvema mesecema porezali, a župana še sedaj nimamo. Kaj pa je temu vzrok? Nekateri pravijo, da je tega kriv naš g. kaplan (najbrž ker je preveč agitiral ter celo hišo v najem vzel, kar nasprotnikom ni bilo po volji), drugi mislijo, da je temu vzrok vino. G. kaplan je namreč eden majhen sodček vina naročil, ki se je bil pa še le potem, in sicer brez njegove vednosti, načepil, ko je bil tretji in drugi razred že volil in je bila torej zmaga že naša; zopet drugi menijo, da volitev župana zadržuje popoln poraz nemčurske liberalne stranke, in to je tudi res edini pameten in resničen vzrok in vse drugo je le neumna pretveza, s katero bi radi naši liberalci svojo sramoto prikriji. Vprašamo, zakaj pa še le zdaj, čez dva meseca po volitvi, orožniki zaradi tistega vina poizvedujejo, ko je vendar tedaj nek višji orožnik v volilni hiši pričujoč bil, in je videl, da se vino toči! Sodček vina torej ne dá našim liberalčkom miru, bržkone, ker ga oni niso mogli izpiti! Kaj pa bi bilo, če bi se poslali orožniki tudi k njim poizvedovat, kajti mi smo jako radovedni, kje in pri čem, so oni volilci, ki so z liberalno stranko volili, se ga tako prešmentano nalezli, da so že kar na vse zgodaj pričeli kričati in hajlati. Da, celo že dan poprej so ga pili na „medvedovo kožo“ ter se veselili bodoče zmage. Kdo ga jim je kaj toliko plačal, da so na večer tistega dne napadli mirne kmete iz Podjune, kakor razdivjani volkovi, in so prej čez dan grdo napadali ter z nesramnimi besedami opsovali celo naše častne občane, ki so se volitve osebno udeležili in s tem vršili svojo postavno jim zajamčeno pravico? Govorilo se je, da je prišel tisti denar od znamenite „Südmarke“, ki ima povsod svoj nos zraven, kjer bi ga ne imela imeti. Ta denar je baje počival nekoliko pri nemčurjih v Dobrlivasi, od koder jo je mahnil proti Globasnici, da bi tam v obliki pijače razburil globaške duhove ter je primerno pripravil za volilni boj. Tukaj bi bilo torej res nekoliko dela za gospode orožnike. Tu bi se k večjemu moglo govoriti o vplivu pijače na volilce in ne pri onem nedolžnem sodčku vina. Očitano se nam je, da smo po volitvi pri Žlokarju v Štebnu denar za to vino pobirali. Kdo nam more to dokazati? Vsakega, ki to trdi, imenujemo podlega lažnika in obrekovalca. Slišali smo, da so naši slavni liberalci poslali nekatere smešne pritožbe v Velikovec. Vprašamo, ali se okrajnemu glavarstvu v Velikovecu pač vredno zdi, na take pritožbe ozirati se in izvolitev novega župana zadrževati?

Prevalje. (Delovanje naše posojilnice) v preteklem upravnem letu je bilo sledeče. Denarni promet znaša: 280.657 K 74 vin. Danih posojil je bilo: 24.937 K 48 vin.; vrujenih posojil 12.466 K 34 vin.; hranilnih vlog 58.178 K 30 vin.; vzdignjenih vlog 62.002 K 10 vin.; stanje vseh posojil koncem leta 207.104 K 23 vin.; stanje vseh hranilnih vlog prištevis kapitalizovane obresti 360.071 kron 47 vin.; pri drugih zavodih se je naložilo 45.000 K, vzdignilo 31.740 K 99 vin.; ves naloženi denar z nevzdignjenimi obrestmi vred znaša 154.896 K 58 vin. Čistega dobička je bilo 2200 kron 01 vin.; od tega se je razdelilo v dobre namene 180 K, ostalo se je pridelalo k rezervnemu fondu, ki znaša sedaj 19.471 K 27 vin.; zadržnikov je 350.

Novičar.

Na Koroškem.

Dopolnilna deželnozborska volitev za okraj Podkloster-Trbiž je na 29. marca t. l. razpisana. Volilci in zaupniki pozor na volilne imenike, ki so večinoma že razpoloženi na ogled, da ne zamudite reklamacij! Volilni imeniki leže 14 dni na ogled. Vsak volilec ima pravico reklamirati volilno pravico ne le zase, ampak tudi za vsakega drugega volilca; vsak volilec pa ima tudi pravico zahtevati,

da se imena tistih iz volilnih imenikov izbrišejo, ki po postavi volilne pravice nimajo. Po postavi sme voliti le tisti, ki je 24 let star in vsaj 8 kron direktnega davka plačuje. — Pozor torej, da ne bo prepozno! Nasprotniki so pridno na delu, ne dajmo se od njih osramotiti! — Vsakojaka pojasnila v volilnih rečeh daje radovoljno in brezplačno gosp. dr. Janko Brejce, odvetnik v Celovcu.

Národna čitalnica v Celovcu. Dne 2. marca vršil se je vkljub mnogoterim oviram ustanovni shod „Národne čitalnice v Celovcu“. Namen društva je brezdvomno velevažnega, ne samo krajevne, temveč vseobčnega národnega pomena. Širiti omiko in družabno življenje na národni podlagi, to je ono, kar smo prečesto pogrešali. Kar se je sem ter tje prirejalo, je skoraj vselej izborno uspelo, ker ves odlični Korotan je smatral za svojo dolžnost, pohajati národne veselice, dobro vedoč, da s tem lahko vsak posameznik mnogo pripomore k razširjevanju in učvrščenju národne probujenosti in samozavesti. A vse to je imelo le značaj osamelih in slučajnih prireditiv. — Odslej pa si stavlja „Národna čitalnica v Celovcu“ za svojo nalogo, s prirejanjem veselice, gledaliških iger, koncertov, znanstvenih in zabavnih predavanj, s čitanjem časopisov in prirejanjem izletov v slovenski Korotan gojiti in utrjevati lepo vzajemnost slovenske inteligence s priprostim národom in pospeševati s takimi prireditvami pristno slovensko národno življenje. S takim delovanjem bode „Čitalnica“ na najuspešnejši način izbila tudi nasprotnikom njih stalno, a tudi že močno obrabljeno orožje iz rok, da smo Slovenci malo omikan in nezaveden národ. Odbor, na čelu mu g. dr. Janko Brejce, lotil se je takoj pričetnega dela. Najeli so se prostori v poslopju, kjer je nastanjeno celovsko hranilno in posojilno društvo in bodo od 15. marca t. l. naprej že vsi slovenski in vsi pomembnejši izvenslovenski časopisi slovenskemu občinstvu, pred vsem društvenim članom, na razpolago. Z ozirom na društveni namen in pomen prosí odbor zlasti Celovčane in koroške deželane, kakor tudi izvenkoroške národno čuteče Slovence, da blagovolijo nemudoma priglasiti svoj pristop „Národni čitalnici v Celovcu“, Paulitschgasse št. 7., ter doposlati na gorenji naslov kot četrtletni prispevek glasom § 7. društvenih pravil, in sicer oni, ki bivajo v Celovcu, K 6, zunanji člani pa K 2., vrhu tega pa še K 2 vpisnine. — Odbor se bode trudil, da vsestransko zadovolji svoje člane, a bode mogel vršiti svoje velike naloge le, če bode imel dovoljno sredstev na razpolago. Zatorej pozivljamo naše rodoljube, da v čim najmnogobrojnejšem številu pristopijo novoustanovljeni „Čitalnici“, kateri iz srca želimo, da se razvija in razrašča slovenskemu národu v čast in ponos!

Kako delajo nasprotniki! Pred kratkem je objavil „Mir“ izjavo nekega duhovnika, v kateri preklicuje zadnji baje žaljive članke za poznatega pragermana. Iz cele izjave se jasno vidi, da je dotični g. duhoven, iz golega strahu pred obsodbo pred celovškimi porotniki, ponudil poravnavo. A ta je taka, da se drugi duhovniki nikakor ne moremo z njo strinjati, še manj pa jo odobravati. Boljši obsodba nego taka poravnava! Ta slučaj, ki ga iskreno obžalujemo, pa nam znova potrjuje staro resnico, da ne hodite sami po pisarnah nam nasprotnih odvetnikov, ker jih boste sicer vsakokrat tepeni zapuščali. Sramota pa pada potem na nas vse. Kako izkoriščajo nasprotniki to izjavo v svoje namene, to kaže pisava njihovih listov, kateri nesramno napadajo celo duhovščino, in tudi prezv. knezu in škofu niso prizanesli. Upamo, da enakih izjav ne bomo več čitali v našem „Miru“. Nasprotnikom pa privoščimo za sedaj to veselje, zlasti naj dotičnemu „fajer-beru“ teknejo slovenski groši!

Duhovske zadeve. Dne 29. februarja je na Dravi umrl po dolgem bolehanju č. g. vpokojeni duhovnik Jož. Jereb. Pokojnik se je porodil dne 9. aprila 1820 v Vodicaх na Kranjskem, bil v mašnika posvečen dne 6. julija 1848. N. p. v m.!

Šolstvo. Prestavljen je učitelj Fr. Rabl iz Škocijana k Fari ob Prevaljah. Za podučitelja v Vrbi je imenovan učiteljskičnik Fr. Kreiner. Na šoli v Apačah poučuje tamošnji provizor J. Dragasnik. Nadučitelj H. Richter v Pontablju je šel v stalni pokoj. Podučitelj Fr. Hillbrand v Vrbi je zapustil šolsko službo. — Šola v Kapli ob Dravi je razširjena v trirazrednico. Na šoli na Jezerskem se pričinja šolsko leto o velikinoči. Meščansko šolo snujejo v Trgu. — Zopet so zapustile tri učne moči deželo ter se podale na Štajersko. Med njimi je šolski vodja Jurij Lulek na Suhi. — Razpisano je mesto učitelja na šoli v Št. Jakobu v Rožu do dne 18. marca, v Pontablju do dne 24. marca.

Delo ustavil je dne 1. t. m. večji del rudarjev v rudokopih grofa Henkla pl. Donersmark

v Rablju. Mir se ni motil. En del delavcev od Zile se je vrnil domov. Število stavkujočih je nad 200.

Celovško porotno sodišče. Dalje so bili v prvem letošnjem zasedanju obsojeni: 24letni Al. Guči, radi tatvine že večkrat kaznovan, je bil iz jetnišnice utekel in je kradel po več krajih Labudske doline. Dobil je 8 let težke ječe. Obravnava je trajala dva dni. — Albert Konstanznig, 30 let star, kmet v Mauern v Labudski dolini, je hotel zažgati svoj že stari skedenj, da bi dobil zavarovalnino. Dobil je 18 mesecev težke ječe. — Radi detomora je bila 19letna dekla V. Tačl iz Boršta obsojena na 4 leta težke ječe. — 36letna Neža Kop, katere mati je gospodinjala 13 let posestniku Tafernerju v Polheimu, je zažgala po smrti tega njegovo posestvo, ker je bila njena mati premalo podedovala. Dabila je 7 let težke ječe. — 38letni gledališki igralec Jos. Heiman, doma iz Dunaja, in 35letna Barb. Eisenhofer, doma z Bavorskega, sta goljufala na več krajih in si s tem dobila precej denarja. On je dobil 6 let, ona 4 mesece ječe. — Hlapec Boštjan v Enceljivasi, obtožen radi tatvine, je bil oproščen, istotako radi nenravnosti obtoženi hlapec Jak. Jeraj z Obirskega. Ena razprava je bila preložena.

Celovške novice. Dne 1. t. m. so v Glini našli truplo nezane 55- do 60letne ženske, ki je bržkone sama šla v vodo. — Umrli je dne 6. t. m. v Celovcu vpokojeni magistratni ravnatelj gosp. Jernej Bratuš, star 80 let. Bil je rodом Slovenec. N. v m. p.!

Pozor slovenske gospodinje! Národna za-vest zahteva od vas, da podpirate našemu milemu národu neobhodno potrebno družbo sv. Cirila in Metoda. Kupujte zatorej edino le pralno milo družbe sv. Cirila in Metoda, katero je priznано najboljšo in od katerega ima družba svoje dohodke. Na drobno se prodaja v kosih po pol kilograma po 18 krajcarjev ali 36 vinarjev.

Drobiž. Tovarna za celulozo pri sv. Magdalen pod Beljakom bo ta mesec vendar pričela z delom. Tovarna je znana po veliki pravdi, ki se je pred kratkem vršila zoper njene ustanovitelje. Sedaj je tovarna v zvezi z drugo enako tovarno v Haleinu. — Pri pošti Podkloštrov dobijo z dném 16. t. m. poštnega sela, ki bo vsak dan raznašal pošto po sosednjih vaseh. — Na Suhi so dobili poštno oddajnico, ki ima 3krat na teden zvezo z Labudom. — Mrtvega našli so pri Otočah, občina Škofiče, dne 29. februarja 54letnega Mat. Anderwalda. Zadela ga je kap, ko je peljal drva iz gozda.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijačl.

Križem sveta.

Nemiri na Hrvatskem. Zopet so se uprli hrvatski kmetje vsled surovega obnašanja upravnih uradnikov neznosnih krivic, katere mu isti prizadevajo še sedaj dan na dan, kakor za časa bana, — paše Khuena. V Pitomači, v županiji belovarsko-križevački, je prišlo do boja med kmeti in žandarji. Ubit je en kmet in trije so težko ranjeni. Kmetje so udarili na občinski urad ter hoteli pokončati zemljiške knjige in druge spise. Na Hrvatskem imajo občine mnogo občinskega zemljišča, pašnikov, šum itd. To posestvo uživajo občinarji skupno. Ker se je pa naselilo mnogo tujcev po raznih občinah, zahtevajo tudi oni pravice do teh zajedniških zemljišč; stari posestniki pa trdijo, da je to zemljišče le za nje, ne pa tudi za naseljence. Posebno se protivijo zahtevam naseljenih židov. Oblasti so izdale predpise, da imajo pravico do občinskega zemljišča vsi občinarji brez razlike, občinski uradi pa so izvrševali te predpise na najstrožji način. Národ se je uprl temu ravnanju, a ker je

bil že poprej razdražen, ni poslušal sveta svojih pravih prijateljev, da si poišče pravice zakonitim potom, nego se je uprl. To je sad poznate uprave Khuenove, kateri na čelu stoji še sedaj župan Kukuljević, ki se je pokazal kot pravi turški paša v svoji županiji. Saj je znano, da je lani zahteval, naj se obesi 70 kmetov radi upora, in da je bil v to svrhu proglasil naglo sodbo v svoji županiji. Ni čudno, da se narod ravno v tej županiji tako vzemirjuje.

Vabila.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah ima svoj občni zbor dne 13. sušca 1904 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Lovro Zablačana na Trati pri Glinjah s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev. 4. Razni nasveti. — Ako bi ob določeni uri ne bilo zbranih zadostno število udov z glavnimi deleži, se vrši zborovanje eno uro pozneje ob vsakem številu zbranih udov. — K obilni udeležbi vabi *načelnikstvo.*

Loterijske številke od 5. marca 1904.

Trst 10 1 34 72 38
Linc 77 55 89 18 74

Listnica uredništva.

Gosp. Anton Sparovec, rudar v Zahovecu. Na Vaše vprašanje vam naznanjamo, da je najbolj priporočati, ako vstopi dotična dekle v gospodinjstvo šole slovenske „Narodne šole“ v št. Rupertu pri Velikovecu.

Listnica upravnitva.

Gosp. P. F. na B. Naročnino smo hvaležno prejeli ter vam na vaše vprašanje sporočimo, da mi list pod vašim cenjenim imenom redno odposiljamo. Ako vam ne dohaja točno, pritožite se pri tamošnjem poštnem uradu.

NAZNANILA.

Malo posestvo

v Abrijah pri Galiciji je na prodaj za 2750 gld. — 700 gld. lahko vknjiženih ostane. Posetje je 12 birnov ali 4 oralov, travnikov 3 $\frac{1}{2}$ oralov, gozda 11 $\frac{1}{2}$ oralov v najlepši rasti, zavsem 19 uralov sveta. Hiša je zidana z enim nadstropjem in stoji na prijaznem kraju. Posestvo ima tudi hišni mlin s stanovitno vodo. Več pove farni urad na Rudi, pošta Ruda (Ruden) na Koroškem.

Važno za bolehaljoče

na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, **slabo prebavljanje** itd. odstranjujejo takoj znane **Brady-eve (marijinoceljske) želodčne kapljice.**

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Jedna steklenica z navodilom 80 v., dvojna steklenica 1 K 40 v.

Dobivajo se v lekarnah.

Kjer se ne dobivajo, razpošilja jih **glavni razpošiljatelj C. Brady**, lekarna „k ogerskemu kralju“, Dunaj I., Fleischmarkt 1, in sicer če se prej pošlje K 4.50: 5 majhnih steklenic, če se pošlje K 5.—: 3 velike steklenice poštne prosto.

Pred ponaredbami se svari. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: *C. Brady*

Antonija Grilc,

posestnica v Mariboru ob Dravi, Mozartova ulica št. 22. **prodaja vina iz lastnega vinograda** belo domače in natorno-barvanega rdečega vina. Kdor želi kaj kupiti, naj se pismeno ali osebno oglasi v kratkem.

Mizarski učenec

se takoj sprejme pri **Matiju Berginc-u** v Vrbi na jezeru.

Prodá se lepa kmetija, ki obsega 36 oralov, 332□ sežnjev svetá; med tem je čez 24 oralov gozda, z enonadstropno hišo, gospodarskim poslopjem, obokan hlev, vsa poslopja v dobrem stanu, polje dobro obdelano, na lepem kraju blizu deželne ceste, $\frac{3}{4}$ ure od Vetrinja v občini Hodiše. Več pové **Mat. Prosekar**, posestnik v Kotmarivasi, pošta Kotmaravas na Koroškem.

Kdor ljubi dobro čašico čaja, zahtevaj povsod najfinejši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Napravljen iz najfinejših čajev Kitajskega, Indije in Cejlona. Pristno le v izvornih zavojih. Zaloge razvidne iz lepakov.

INDRA TEA IMPORT COMPANY, TRST.

O V E S

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnitvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kostehv nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — **Cena je naslednja** in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadno drevje z natanko namereno petrolovo mešanico,

svetilnice na acetilen, da se ulové leteči hročči,

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom,

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mlince za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žveplenje,

sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

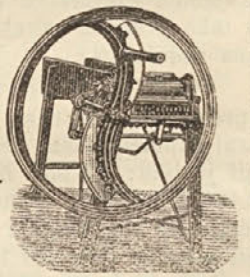
zbiralnike (trierje), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ, II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Slavno, temnorudeče, izvrstno, sladko, močno, zajamčeno pristno natorno

dalmatinsko krvno vino

se dobiva samo od podpisane vinske veletrgovine za ceno 48 vinarjev za liter. Vzorce franko proti dopošiljatvi znamke 20 vinarjev.

R. Maiti — Koper (Capodistria).

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novecev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.